

Centrum Edukacyjne Przystanek Historia

<https://centrumedu.ipn.gov.pl/ph/archiwum-1/2016/5767,29-sierpnia-odbyl-sie-pokaz-filmu-Inka-Zachowalam-sie-jak-trzeba.html>
28.04.2024, 04:41

29 sierpnia odbył się pokaz filmu *Inka. Zachowałam się jak trzeba*

W niedzielę 28 sierpnia w Gdańsku odbył się uroczysty pogrzeb ś.p. Danuty Siedzikówny ps. Inka i ś.p. Feliksa Selmanowicza ps. Zagończyk. Bohaterowie podziemia niepodległościowego zostali pochowani w 70. rocznicę wykonania na nich wyroku wydanego przez komunistyczny sąd.

W poniedziałek 29 sierpnia, dzień po pogrzebie "Inki" i "Zagończyka" w Przystanku Historia odbyły się trzy projekcje filmu *Inka. Zachowałam się jak trzeba* w reżyserii Arkadiusza Gołębiewskiego. Gośćmi wieczornego pokazu byli prof. Krzysztof Szwagrzyk, wiceprezes IPN i Arkadiusz Gołębiewski, reżyser filmu. Spotkanie poprowadził Marcin Wikło, redaktor tygodnika „W Sieci”.

Danuta Siedzikówna ps. Inka przyszła na świat 3 września 1928 r. w Guszczewinie na Podlasiu. Wstąpiła w strukturę Armii Krajowej wraz z siostrą Wiesławą w grudniu 1943 r. Kilka miesięcy później ukończyła kurs sanitariuszki. Działała w siatce konspiracyjnej AK kierowanej przez leśniczego Stanisława Wołonciewicza ps. „Konus” z Narewki. W październiku 1944 r. podjęła pracę jako kancelistka w nadleśnictwie w Narewce. W czerwcu 1945 r. wraz z pracownikami nadleśnictwa została aresztowana przez NKWD i UBP pod zarzutem współpracy z podziemiem niepodległościowym. Uwolniona z konwoju aresztantów przez oddział 5 Wileńskiej Brygady AK, do którego dołączyła. Została sanitariuszką w oddziale „Konusa”, potem w szwadronach: por. Jana Mazura ps. „Piast” i por. Marcina Plucińskiego ps. „Mścisław” w plutonie Zdzisława Badochy ps. „Żelazny”. Po rozformowaniu oddziału we wrześniu 1945 r. podjęła naukę w gimnazjum w Nierośnie (gm. Dąbrowa Białostocka). W marcu 1946 r. „Inka” dołączyła ponownie do oddziału, który operował na terenie Pomorza Gdańskiego. Dostała przydział sanitariuszki do szwadronu dowodzonego przez Zdzisława Badochę ps. „Żelazny”. Wykonywała również zadania łączniczki, a czasem także zwiadowcy. W trakcie wielu akcji przeprowadzonych przez szwadron udzielała pomocy medycznej kolegom z oddziału oraz jednemu z rannych milicjantów. Ostatnią misją „Inki” była podróż po zaopatrzenie medyczne do Malborka, Gdańska i Olsztyna, zlecona przez Olgierda Christę ps. „Leszek”. Aresztowana w lokalu konspiracyjnym w nocy z 19 na 20 lipca 1946 r. w Gdańsku-Wrzeszczu. Brutalne śledztwo, opierające się na poniżaniu i torturach, miało na celu wydobyć z niej informacji na temat działalności oddziału mjr. Zygmunta Szendzielarza ps. „Łupaszka”. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Gdańsku z dnia 3 sierpnia 1946 r. została skazana na dwukrotną karę śmierci. Bolesław Bierut nie skorzystał z prawa łaski. Czekać na wykonanie wyroku, z więzienia karno-śledczego przy ul. Kurkowej w Gdańsku przekazała krewnym gryps: „Jest mi smutno, że muszę umierać. Powiedzcie mojej babci, że zachowałam się jak trzeba”. Wyrok na niespełna osiemnastoletniej „Ince” wykonano 28 sierpnia 1946 roku. Według relacji przymusowego świadka egzekucji, ks. Mariana Prusaka, ostatnie słowa „Inki” to: „Niech żyje Polska! Niech żyje »Łupaszko«!”.

Feliks Selmanowicz – ps. Zagończyk urodził się 6 czerwca 1904 r. w Wilnie. We wrześniu 1918 r., jako

14-latek, wstąpił do Samoobrony Wileńskiej; od kwietnia 1919 r. żołnierz I Batalionu Strzelców Nadniemeńskich; po zwycięskiej wojnie z bolszewikami służył w Milicji Ludowej Pasa Neutralnego jako naczelnik II rejonu IV Okręgu Trockiego. Ranny podczas potyczki z Litwinami. W sierpniu 1939 r. zmobilizowany w stopniu sierżanta do batalionu KOP Troki. Internowany przez Litwinów, zbiegł z obozu i rozpoczął działalność wywiadowczą w siatce wileńskiej SZP-ZWZ. Aresztowany przez NKWD, skazany na śmierć, uciekł z transportu i kontynuował działalność wywiadowczą. W 1944 r. trafił do 3 Wileńskiej Brygady AK por. Gracjana Fróga „Szczerbca”, potem do 5 Brygady mjr. Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki”, krótko był także w 4 Brygadzie „Narocz”. Internowany przez sowietów w obozie w Miednikach Królewskich, został wywieziony do Kaługi, skąd w kwietniu 1945 r. uciekł i przedostał się do Polski. Od stycznia 1946 r. ponownie walczył w 5 Brygadzie „Łupaszki” na Pomorzu. Zatrzymany przez UB 8 lipca 1946 r. w Sopocie. Skazany na karę śmierci. Zamordowany 28 sierpnia 1946 r. razem z Danutą Siedzikówną „Inką” w gdańskim więzieniu przy ul. Kurkowej.

Z OKAZJI UROCZYSTOŚCI POGRZEBOWYCH ŚP. DANUTY SIEDZIKÓWNY PS. INKA ORAZ ŚP. FELIKSA SELMANOWICZA PS. ZAGONICZYK, KTÓRE ODBĘDĄ SIĘ 28 SIERPNIĄ 2016 R. W GDAŃSKU W 70. ROCZNICĘ WYKONANIA WYROKU ŚMIERCI NA BOHATERACH PRZEZ KOMUNISTYCZNYCH SPRAWCÓW ZAPRASZAMY NA PROJEKCE FILMU.

ARKADIUSZA GOŁĘBIEWSKIEGO

INKA
ZACHOWAŁAM SIĘ JAK TRZEBA

29 SIERPNIĄ 2016, PONIEDZIAŁEK
GODZ. 10.00, 14.00, 17.30 WSTĘP WOLNY

PRZYSTANEK HISTORIA CENTRUM EDUKACYJNE IPN
IM. JANUSZA KURTYKI
WARSZAWA, UL. MARSZAŁKOWSKA 21/25

W SPOTKANIU O GODZ. 17.30 UDZIAŁ WEZMĄ
PROF. KRZYSZTOF SZWAGRZYK, NACZELNIK INSTYTUTU PAMIĘCI NARODOWEJ
DYREKTOR BIURA ROZWIĄZAŃ I REWITALIZACJI IPN
ARKADIUSZ GOŁĘBIEWSKI, AUTOR FILMU
PRZEWADZENIE: MARCIN WIKŁO, REŻYSER: TYSZKOWSKI, J. 2017